

Sygn. akt VII U 1635/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

Protokolant starszy sekretarz Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 września 2018 r. w Warszawie

sprawy H. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania H. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. z dnia 10 sierpnia 2016 r., znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

H. J., działając za pośrednictwem reprezentującego

ją małżonka M. J., złożyła w dniu 4 października 2016 r. odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)

Oddział

w W. z dnia 10 sierpnia 2016 r. znak: (...) i wniosła

o ponowne przeliczenie jej emerytury przyjmując lata składkowe i nieskładkowe jak w decyzji ZUS z 20 marca 2007 r.

W uzasadnieniu odwołania pełnomocnik odwołującej się nie zgodził się

z przyjętym przez organ rentowy wyliczeniem jej emerytury i zakwestionował wyliczone przez ZUS lata składkowe

i nieskładkowe (odpowiednio 236 i 78 miesięcy) i podtrzymał przyjęte przez ZUS w decyzji z 20 marca 2007 r.

okresy składkowe i nieskładkowe wyliczone na podstawie świadectw pracy ze Społem i Szpitala (odpowiednio 273

i 42 miesięcy), jednocześnie oświadczył, że nie kwestionuje wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w wymiarze

71,15%. Ponadto pełnomocnik odwołującej zarzucił organowi rentowemu niedopełnienie obowiązków, w tym m. in.

w zakresie uzyskiwania informacji od pracodawców odwołującej w celu uzyskania danych o okresach składkowych

i nieskładkowych i uzyskanym przez nią wynagrodzeniu, a także w zakresie udzielania jej informacji o wyliczeniu

wskaźnika wysokości podstawy wymiaru (odwołanie k. 2-3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 2 listopada 2016 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.**

wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie organ rentowy wyjaśnił,

że H. J. ma przyznane prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy emerytalnej. Do wysokości emerytury

organ rentowy uwzględnił 22 lata i 9 miesięcy okresów składkowych oraz 3 lata i 6 miesięcy okresów nieskładkowych,

a do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne

z 10 lat kalendarzowych 1987-1996, ustalając wwpw. w wymiarze 50,82%.

W dniu 15 kwietnia 2016 r. odwołująca wniosła o ponowne ustalenie wysokości emerytury, przedkładając zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu,

z których wynikało, że w okresach od 5 września 1984 r. do 30 listopada 1988 r. przebywała na urlopie bezpłatnym, natomiast w świadectwie pracy z 23 czerwca 1994 r. pracodawca wskazał, że na urlopie bezpłatnym odwołująca przebywała do 4 września 1998 r. Ponadto w przedmiotowym dokumencie po raz pierwszy wykazano, że odwołująca mogła korzystać z uprawnień związanych

z posiadaniem dziecka. W związku z powyższym organ rentowy zwrócił się

do ubezpieczonej z prośbą o przedłożenie aktu urodzenia dziecka oraz udzielenie informacji czy przebywała na urlopie wychowawczym. W oparciu

o przedłożone dokumenty organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję,

na podstawie której przeliczył w oparciu o art. 111 ustawy emerytalnej wysokość jej emerytury, przyjmując do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne

z 20 lat kalendarzowych 1966-1994, wwpw. w wymiarze 71,15% i dokonując korekty stażu pracy odwołującej z uwzględnieniem wykazanego urlopu bezpłatnego i okresu urlopu wychowawczego, w wyniku czego uwzględniono do stażu pracy odwołującego 19 lat i 8 miesięcy okresów składkowych oraz 6 lat i 6 miesięcy okresów nieskładkowych (odpowiedź na odwołanie k. 5 a.s.).

W toku sprawy pełnomocnik odwołujący wnosił również szereg zastrzeżeń odnoszących się do działalności ZUS, w tym w zakresie rozbieżności między ustaleniami poczynionymi w decyzji o przyznaniu emerytury z 20 marca 2007 r., ustalenia daty okresu, w którym odwołująca przebywała na urlopie bezpłatnym w związku z otrzymaniem pracy za granicą przez jej małżonka,

a także wątpliwości co do posiadanej przez ZUS dokumentacji. Pełnomocnik odwołującej wnosił o doliczenie do 19 lat i 8 miesięcy okresów składkowych okres 4 lat przebywania odwołującej na urlopie bezpłatnym jak okresu składkowego w wymiarze 1,3% oraz należność za 10 lat wypłacania odwołującej emerytury w wymiarze zaniżonym na podstawie nieważnej decyzji z 20 marca 2017 r. (pisma procesowe pełnomocnika odwołującej k. 9-10 a.s.

i k. 4-25 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca się H. J. w okresie od 3 czerwca 1969 r.

do 30 listopada 1988 r. była zatrudniona w (...) Spółdzielni (...) w (...) (dalej jako (...)

w W.). W powyższym okresie zatrudnienia, od 5 września 1974 r.

do 4 września 1988 r., odwołująca przebywała na urlopie bezpłatnym

za granicą; tym samym czasie małżonek odwołującej M. J. przebywał w delegacji jako rzeczoznawca w (...) Sp. z o.o. w Rumunii. Po zakończeniu stosunku pracy

(...) w W. wystawił odwołującej świadectwo pracy

z 23 czerwca 1994 r., w którym wskazano m. in. datę przebywania przez nią

na urlopie bezpłatnym za granicą z adnotacją, że odbywało się to na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 stycznia 1975 r. w sprawie praw

i obowiązków pracowników służby dyplomatyczno-konsularnej (Dz. U. nr 3 poz. 10) (świadectwo pracy z (...) w W. z 23.06.1994 r.

k. 4 a.r. tom III; informacja o udzieleniu urlopu bezpłatnego k. 4 a.s.,

Rp-7 M. J. z 25.02.2000 r. k. 28 a.s.).

W okresie od 16 października 1989 r. do 18 października 1994 r. H. J. była zatrudniona w Państwowym Szpitalu (...) im. prof. M. M. w W. (dalej jako PSK w W. – obecnie (...) Publiczny (...) w W., dalej jako

SP (...) w W.). W trakcie zatrudnienia, od 2 lipca 1990 r. do 21 lipca 1990 r., przebywała na urlopie bezpłatnym.

Po zakończeniu stosunku pracy PSK w W. wystawił odwołującej świadectwo pracy z 26 października 2004 r. oraz

zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 30 sierpnia 1994 r. (świadcstwo pracy z PSK w W. z 26.10.2004 r. k. 5 a.r. tom III; Rp-7 z 30.08.1994 r. k. 9 a.r. tom I).

H. J. posiada prawo do emerytury od 25 marca 2007 roku, przyznane jej na podstawie decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 20 marca 2007 r. znak:

E (...). Do ustalenia wysokości emerytury odwołującej przyjęto dochód stanowiący podstawę wymiaru składek 10 lat kalendarzowych od stycznia

1987 r. do grudnia 1996 r., a także 22 lata i 9 miesięcy okresów składkowych oraz 3 lata i 6 miesięcy okresów nieskładkowych (odpowiednio 273 i 42 miesiące) oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru (wvpw.) w wymiarze 50,82 %. Tak ustalona wysokość świadczenia została określona na kwotę 829,69 zł, która w kolejnych latach podlegała stosownym waloryzacji (decyzja ZUS ws. emerytury z 20.03.2007 r. k. 13 a.r., decyzje ZUS ws. waloryzacji: k. 21 a.r., k. 23 a.r., k. 29 a.r., k. 31 a.r. – tom IV).

W dniu 15 kwietnia 2016 r. H. J. złożyła w ZUS

(...) Oddziale w W. wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury. We wniosku, w rubryce 3 pkt IV, odwołująca wskazała, że domaga się przeliczenia podstawy wymiaru świadczenia od zarobków uzyskanych w całości przed przyznaniem świadczenia z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, tj. z lat 1969-1972 (4 lata), 1976-1978

(3 lata), 1979 -1984 (6 lat) i 1989-1995 (7 lat), razem 20 lat z 26 lat i 4 miesięcy lat pracy. Do wniosku odwołująca załączyła zaświadczenia o zatrudnieniu

i wynagrodzeniu z 11 kwietnia 2016 r. wystawione przez (...)

w W. oraz z dnia 10 marca 2016 r. wystawione przez SP (...)

w W. (wniosek z 15.04.2016 r. z załącznikami k. 39-47 a.r. tom IV).

Pismem z dnia 11 maja 2016 r. ZUS(...) Oddział w W. zwrócił się do SP (...) w W. o wyjaśnienie różnic w zakresie kwot wynagrodzenia za poszczególne lata i daty zatrudnienia odwołującej w dwóch posiadanych przez organ rentowy zaświadczeniach o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia

30 sierpnia 1994 r. i z dnia 2010 marca 2016 r. (pismo ZUS z 11.05.2016 r.

k. 49 a.r.). W odpowiedzi na powyższe SP (...) w W. pismem z dnia

29 maja 2016 r. wyjaśnił, że różnice powstałe w latach 1990-1994 wynikają

z doliczenia „trzynastek” do lat których dotyczą, a w niektórych nie zostały wypłacone, a ponadto w roku 1995 zostało wypłacone świadczenie rehabilitacyjne po ustaniu zatrudnienia. SP (...) w W. zwrócił się również z prośbą o uznanie Rp-7 z 10.03.2016 r. za prawidłowe i ostateczne.

Z kolei w piśmie z 4 sierpnia 2016 r. SP (...) w W. poinformował,

że odwołująca była zatrudniona w Szpitalu od 16 października 1989 r.

do 18 października 1994 r. (pisma SP (...) w W. z 29.05.2016 r.

k. 52 a.r. i z 04.08.2016 r. k. 71 a.r. tom IV).

Ponadto w toku postępowania zainicjowanego wnioskiem z 15 kwietnia 2016 r. odwołująca złożyła oświadczenie z 18 lipca 2016 r. w którym wskazała, że po urodzeniu córki K. K. od dnia 21 lutego 1973 r.

po wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego przebywała na przysługującym jej

3-letnim urlopie bezpłatnym na wychowanie dziecka. Do oświadczenia odwołująca załączyła odpis skrócony aktu urodzenia (oświadczenie

z 18.07.2016 r. z załącznikiem k. 68-69 a.r. tom IV).

W dniu 10 sierpnia 2016 r. ZUS(...) Oddział w W. wydał decyzję znak: (...) na podstawie której przeliczył emeryturę odwołującej

od 1 kwietnia 2016 r. ustalając jej wysokość na kwotę 935,83 zł (1.276,40 zł

z uwzględnieniem waloryzacji od 01.03.2016 r.). W uzasadnieniu decyzji wskazano, że do ustalenia podstawy emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1966 do 1994 roku, wwpw. wynoszący 71,15% oraz okresy składkowe w wymiarze 19 lat, 8 miesięcy

i 3 dni (236 miesięcy) oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 6 lat, 6 miesięcy

i 17 dni (78 miesięcy) (decyzja ZUS ws. przeliczenia emerytury k. 77-89 a.r., karta przebiegu zatrudnienia k. 81 a.r. tom IV).

H. J. odwołała się od powyższej decyzji inicjując tym samym niniejsze postępowanie (k. 2-4 a.s.).

W toku postępowania Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu księgowości, rachunkowości finansów i ekonomii celem zweryfikowania prawidłowości ustalonej decyzji z dnia 10 sierpnia 2016 r. wysokości emerytury odwołującej. W opinii z dnia 10 października 2017 r. biegła K. L. obliczyła wysokość emerytury i ustaliła ją na kwotę 935,78 zł, w tym 1.276,40 zł z uwzględnieniem waloryzacji od 1 marca 2016 r. w wymiarze 100,24% według danych z Głównego Urzędu Statystycznego. Do obliczeń biegła przyjęła następujące wartości:

- kwotę bazową z dnia nabycia przez odwołującą prawa do emerytury, tj. z dnia 25 marca 2017 r. w wysokości 2.059,92 zł,
- wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w wysokości 71,15%,
- podstawę wymiaru w wysokości 1.465,63 zł,
- okresy składkowe i nieskładkowe w wymiarze odpowiednio 236 miesięcy (w tym okres urlopu wychowawczego jako nieprzekraczający 1/3 miesięcy okresu składkowego) oraz 78 miesięcy, w tym jako okresy składkowe:
 - od 1 grudnia 1965 r. do 31 sierpnia 1966 r. – zatrudnienie w Narodowym Banku Polskim w K. (9 miesięcy);
 - od 10 października 1966 r. do 20 kwietnia 1968 r. – zatrudnienie w (...) we W. (19 miesięcy);
 - od 3 czerwca 1969 r. do 30 listopada 1988 r. – zatrudnienie w (...) W. (145 miesięcy), w tym okresy nieskładkowe: urlop wychowawczy od 31 maja 1973 r. do 29 maja 1976 r. (36 miesięcy z wskaźnikiem 1,3%) oraz urlop bezpłatny od 5 września 1984 r. do 4 września 1988 r. (49 miesięcy);
 - od 16 października 1989 r. do 3 października – zatrudnienie w PSK w W. (48 miesięcy), w tym okresy nieskładkowe: urlop bezpłatny od 2 do 21 lipca 1990 r., zwolnienia lekarskie od 20 do 25 lutego 1992 r., od 2 do 6 marca 1992 r., od 9 do 12 lutego 1993 r., od 17 do 21 sierpnia 1993 r. (1 miesiąc) oraz zasiłek rehabilitacyjny od 12 stycznia 1994 r. do 3 października 1995 r. (21 miesięcy);
 - od 19 czerwca 2004 r. do 18 czerwca 2005 r. – okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych (12 miesięcy);
 - od 21 czerwca 2005 r. do 24 marca 2007 r. – okres pobierania świadczenia przedemerytalnego (21 miesięcy);

Biegła podtrzymała swoje stanowisko w opiniach uzupełniających.

(opinia biegłej sądowej z zakresu rachunkowości z 10.10.2017 r. k. 77-96 a.s.; opinie uzupełniającej biegłej: z 04.12.2017 r. k. 126-131 a.s., z 05.02.2018 r.

k. 161-164 a.s., z 30.06.2018 r. k. 196-198 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o zebrany materiał dowodowy obejmujący dowody wymienione powyżej co do akt sprawy – dokumenty przedłożone przez odwołującą i załączone do akt rentowych, a także w oparciu o opinie biegłej sądowej z zakresu rachunkowości.

Sąd dał wiarę zebranym w sprawie dowodom w całości. Treść dowodów z dokumentów, które miały wpływ na kwestie sporne w sprawie, nie była kwestionowana przez strony postępowania, przy czym należy zaznaczyć, iż pełnomocnik odwołującej wnosił zastrzeżenia co do ich oceny dokonanej przez organ rentowy w odniesieniu tak do skarżonej decyzji, jak i do decyzji o przyznaniu emerytury z 20 marca 2017 r. Zastrzeżenia te nie dotyczyły natomiast samej treści dokumentów ani też żadnych okoliczności, które mogłyby wpłynąć na ich wiarygodność. Sąd oparł się również na załączonych do akt dokumentach w zakresie, w jakim pozwoliły na ustalenie okoliczności dotyczących spornych okresów zatrudnienia odwołującej, w tym okresów podlegających zakwalifikowaniu jako składkowe lub nieskładkowe, a także przebiegu postępowania przed organem rentowym w sprawie wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury odwołującej.

W całości Sąd podzielił również wnioski sporządzonej przez biegłą sądową K. L. opinii głównej z dnia 10 października 2017 r. Zarówno opinia główna, jak i wydane w sprawie opinie uzupełniające, cechowały się wysokim stopniem profesjonalizmu, zawierały zasadne argumenty znajdujące oparcie w przepisach prawa dotyczących ustalania wysokości emerytury oraz poglądów doktryny. Biegła dokonała wnikliwej analizy całokształtu okoliczności dotyczących przedstawionej jej tezy dowodowej i w sposób precyzyjny udzieliła odpowiedzi na zawarte w niej pytanie dotyczące wysokości emerytury odwołującej na dzień wydania skarżonej decyzji, równie szczegółowo odniosła się również do przedstawianych przez pełnomocnika odwołującej zarzutów.

Na wartości opinii nie mogły zdaniem Sądu zawarzyć podnoszone przez pełnomocnika odwołującej się zarzuty do przeprowadzonych przez biegłą wyliczeń. Mimo kilkukrotnego składania przez stronę odwołującą zastrzeżeń do opinii stojąca za nią argumentacja, podnoszona we wszystkich złożonych przez stronę pismach procesowych, które zarzuty zawierały, w zasadzie opierała się do ogólnego zakwestionowania dokonanego przez biegłą wyliczenia oraz poprzedzających ich założeń. Pełnomocnik odwołującej zgłaszał uwagi między innymi co do sposobu wyliczenia i wysokości emerytury przyznanej H. J. decyzją z dnia 20 marca 2007 r., porównywał wyliczenie emerytury na podstawie decyzji powyższej i skarżonej w niniejszym postępowaniu, podnosił kwestię współczynnika dla okresu nieskładkowego w postaci urlopu wychowawczego i wskazywał na konieczność zaliczenia okresu urlopu bezpłatnego odwołującej, w trakcie którego przebywała za granicą, jako okresu składkowego. W ocenie Sądu zarzuty te nie były jednak zasadne. Odnosiły się bowiem do kwestionowania zasad obliczania emerytury, które zostały uregulowane w przepisach ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nie zaś ich zastosowania. Jednocześnie Sąd dopuszczał dodatkowe dowody z opinii uzupełniających celem ustosunkowania się przez biegłą do podnoszonych zastrzeżeń. W kolejnych opiniach biegła obszernie i szczegółowo odniosła się do zarzutów, ostatecznie wydając opinię uzupełniającą z dnia 30 czerwca 2018 r., w której podsumowała wszystkie wydane w sprawie opinie. Do powyższej opinii pełnomocnik odwołującej nie zgłaszał zastrzeżeń i nie wnosił o uzupełnienie materiału dowodowego.

W tych okolicznościach Sąd uznał zebrany materiał dowodowy za wystarczający do wydania rozstrzygnięcia w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie H. J. od skarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 10 sierpnia 2016 r. znak: (...) było niezasadne i podlegało oddaleniu.

Spór w niniejszej sprawie koncentrował się wokół wysokości emerytury odwołującej ustalonej przez organ rentowy na podstawie skarżonej decyzji

o ponownym przeliczeniu emerytury. W dniu 15 kwietnia 2016 r. odwołująca złożyła w organie rentowym wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury z wybranych lat z 20 lat kalendarzowych całego ubezpieczenia i przedłożyła dodatkowe dokumenty. W oparciu o powyższe, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie wniosku odwołującej, organ rentowy wydał skarżoną decyzję, na podstawie której ustalił wysokość emerytury odwołującej na kwotę 935,83 zł. Odwołująca, działając poprzez swojego małżonka w charakterze pełnomocnika, zakwestionowała powyższą decyzję wskazując, że organ rentowy dokonał nieprawidłowego obliczenia przysługującego jej świadczenia, w szczególności zaś zarzuciła organowi rentowemu nieprawidłowe naliczenie okresów składkowych oraz dokonanie wyliczeń w oparciu o błędne informacje.

Odwołująca ma przyznane prawo do emerytury na podstawie decyzji ZUS (...) Oddział w W. z dnia 20 marca 2007 r. jako osoba urodzona w dniu

25 marca 1947 r., a więc przed 1 stycznia 1949 r., tj. w oparciu o tzw. stare zasady, określone w art. 53 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 138 z późn. zm.). Zgodnie z treścią ust. 1 i 2 ww. przepisu emerytura wynosi:

- 1) 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz
 - 2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,
 - 3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych
- z uwzględnieniem art. 55.

Przy obliczaniu emerytury okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

Zasady ponownego przeliczenia emerytury określa art. 111 ust. 1-3 ustawy emerytalnej wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

- 1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,
 - 2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,
 - 3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku
- o ponowne ustalenie emerytury lub renty

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, obliczony na zasadach określonych w art. 15, mnoży się przez kwotę bazową ostatnio przyjętą

do obliczenia świadczenia. Podstawa wymiaru emerytury lub renty, ustalona

na zasadach określonych w ust. 1 i 2, podlega wszystkim waloryzacjom przysługującym do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie tej podstawy.

Zgodnie z art. 15 ust. 1, 4-5 i 6 ustawy emerytalnej podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego

z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176 ustawy. W celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych;
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu;
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19.

- przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%. Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Ponadto zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy emerytalnej przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się, z zastrzeżeniem ust. 2-5, okresy składkowe, o których mowa w art. 6 oraz okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 ustawy.

Analizując stan faktyczny niniejszej sprawy w kontekście cytowanych wyżej przepisów Sąd Okręgowy zważył, że w toku postępowania zainicjowanego wnioskiem odwołującej o przeliczenie emerytury zostały przez nią złożone dodatkowe dokumenty w postaci zaświadczeń o zatrudnieniu

i wynagrodzeniu (druki Rp-7) wystawione przez jej byłych pracodawców, tj. (...) Spółdzielnię (...) w (...), gdzie była zatrudniona od 3 czerwca 1969 r. do 30 listopada 1988 r., a także (...) Publiczny (...) w W., następcę prawnego Państwowego Szpitala (...) im. prof. M. M.

w W., gdzie odwołująca pracowała w okresie od 16 października 1989 r. do 18 października 1994 r. Organ rentowy dokonał obliczenia emerytury odwołującej w między innymi w oparciu o informacje wynikające z wydanych przez te podmioty druków Rp-7 zawierających informacje o wynagrodzeniu odwołującej na przełomie poszczególnych okresów zatrudnienia oraz okresach przebywania przez nią na urlopiach bezpłatnych, a ponadto o pozostałą dokumentację przedłożoną do akt rentowych. Wynikiem tych obliczeń było wydanie w dniu 10 sierpnia 2016 r. skarżonej decyzji, na podstawie której ustalono wysokość emerytury odwołującej na kwotę 935,83 zł przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1966 do 1994 roku, wwpw. wynoszący 71,15% oraz okresy składkowe w wymiarze 19 lat, 8 miesięcy i 3 dni (236 miesięcy) oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 6 lat, 6 miesięcy i 17 dni (78 miesięcy). Konsekwencją powyższego było ustalenie emerytury odwołującej od 1 kwietnia 2016 r. na kwotę 935,83 zł (1.276,40 zł z uwzględnieniem waloryzacji od 01.03.2016 r.).

W ocenie Sądu dokonane przez ZUS obliczenia były prawidłowe. Prawidłowość dokonanych przez ZUS obliczeń została potwierdzona przez biegłą sądową z zakresu rachunkowości, której opinii zostały dopuszczone w niniejszej w

sprawie w charakterze dowodu. Opinia biegłej potwierdza prawidłowość dokonanych wyliczeń, w tym w szczególności przyjętych przez ZUS okresów składkowych i nieskładkowych, kwoty bazowej, ustalenia wppw. (niekwestionowanego przez odwołującą), a ostatecznie również wysokość samej emerytury i jej wartości po waloryzacji. Biegła w sposób szczegółowy przedstawiła założenia, jakimi kierowała się przy obliczaniu wysokości emerytury odwołującej, prawidłowo przywołując przy tym przepisy ustawy emerytalnej. Uwzględniając sposób sporządzenia opinii oraz argumentację stanowiącą motywy przyjętego przez biegłą stanowiska Sąd podzielił dokonane przez nią wyliczenia w całości, a mając na względzie jej wartość dowodową i zbieżność z wynikiem obliczeń dokonanych przez ZUS w ramach skarżonej decyzji o przeliczeniu emerytury odwołującej, konsekwencją tych ustaleń było stwierdzenie, że organ rentowy obliczył emeryturę H. J. zgodnie z przepisami ustawy emerytalnej.

Zdaniem Sądu Okręgowego odwołująca nie podniosła w toku postępowania argumentów, które mogłyby prowadzić do podważenia prawidłowości dokonanych przez ZUS obliczeń. Argumentacja odwołującej skupiała się na zakwestionowaniu dokonanych przez organ rentowy wyliczeń przysługującej jej emerytury. Pełnomocnik odwołującej nie kwestionował natomiast ustalonego przez ZUS wskaźnika wysokości podstawy wymiaru w wysokości 71,15%. W ocenie pełnomocnika odwołującej organ rentowy uwzględnił na poczet stażu jej pracy okresy składkowe w wymiarze zaniżonym do wymiaru przyjętego w decyzji o przyznaniu emerytury z 20 marca 2007 r., jednakże w ocenie Sądu zastrzeżenia te nie zasługiwały na uwzględnienie.

Przede wszystkim nie było podstaw do uwzględnienia okresu od 5 września 1974 r. do 4 września 1988 r. jako okresu składkowego. Z ustaleń faktycznych wynika, że odwołująca, będąc w tym czasie zatrudnioną w (...) w W., w powyższym okresie przebywała na urlopie bezpłatnym za granicą, gdyż jej małżonek w tym czasie odbywał delegację jako rzeczoznawca w (...) Sp. z o.o. w Rumunii. Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie przewiduje natomiast, aby okres spełniający powyższe warunki mógł zostać zakwalifikowany jako składkowy. Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. b)-d) ustawy emerytalnej za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. następujące okresy, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, w tym okresy zatrudnienia po ukończeniu 15 lat życia:

- obywateli polskich za granicą - w polskich przedstawicielstwach dyplomatycznych i urzędach konsularnych, w stałych przedstawicielstwach przy Organizacji Narodów Zjednoczonych i w innych misjach lub misjach specjalnych, a także w innych polskich placówkach, instytucjach lub przedsiębiorstwach, do których zostali delegowani lub skierowani; dotyczy to również członków rodziny delegowanego lub skierowanego tam pracownika, którzy podjęli zatrudnienie w tych placówkach w czasie pobytu za granicą,
- obywateli polskich za granicą - w organizacjach międzynarodowych, zagranicznych instytucjach i w zakładach, do których zostali skierowani w ramach współpracy międzynarodowej lub w których byli zatrudnieni za zgodą właściwych władz polskich; zgoda nie jest wymagana w stosunku do pracowników, którzy wyjechali za granicę przed dniem 9 maja 1945 r.,
- obywateli polskich za granicą - u innych pracodawców zagranicznych, jeżeli w okresie pracy za granicą były opłacane składki na ubezpieczenie społeczne w Polsce.

Odwołująca nie spełnia jednak żadnego z powyższych warunków.

Co prawda w załączonym w ZUS świadectwie pracy z 23 czerwca 1994 r. wystawionym przez (...) w W. wskazano, że odwołująca w spornym okresie przebywała na urlopie bezpłatnym na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 stycznia 1975 r. w sprawie praw

i obowiązków pracowników służby dyplomatyczno-konsularnej, jednakże w myśl wymogów określonych wyżej wymienionymi przepisami brak podstaw do przyjęcia, że podczas pobytu za granicą odwołująca podjęła zatrudnienie w placówce, do której jej małżonek został skierowany. Okoliczność wykonywania pracy za granicą stanowi natomiast przesłankę konieczną, aby w myśl ww. przepisów art. 6 ust. 2 pkt 1 lit b)-d) zakwalifikować dany okres jako składkowy.

W ocenie Sądu prawidłowo również został określony okres nieskładkowy w postaci urlopu bezpłatnego na wychowanie, na którym odwołująca przebywała w okresie od 31 maja 1973 r. do 29 maja 1976 r. Zgodnie z art. 7 pkt 5 lit b) ustawy emerytalnej przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury lub renty okresy urlopu wychowawczego, urlopu bezpłatnego udzielonego na podstawie przepisów w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących opiekujących się małymi dziećmi, innych udzielonych w tym celu urlopów bezpłatnych oraz okresy niewykonywania pracy - z powodu opieki nad dzieckiem w wieku do lat 4 - w granicach do 3 lat na każde dziecko oraz łącznie - bez względu na liczbę dzieci - do 6 lat. Odwołując, urodziwszy dziecko dnia 21 lutego 1973 r., przebywała następnie na urlopie bezpłatnym na wychowanie, który to okres podlegał zakwalifikowaniu jako nieskładkowy w myśl cytowanego wyżej przepisu ustawy.

Sąd miał również na względzie, że pełnomocnik odwołującej znaczną część swojej argumentacji poświęcił decyzji ZUS z dnia 20 marca 2007 r.

na podstawie której organ rentowy przyznał odwołującej prawo do emerytury. Kwestia ta nie miała jednak znaczenia w kontekście niniejszej sprawy, bowiem w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art. 477⁹ i art. 477¹⁴ k.p.c.) i tylko w tym zakresie podlega ona kontroli sądu zarówno pod względem jej formalnej poprawności, jak i merytorycznej zasadności. Postępowanie sądowe zmierza do kontroli prawidłowości lub zasadności zaskarżonej decyzji, a w związku z tym wykluczone jest rozstrzygnięcie przez sąd, niejako w zastępstwie organu rentowego, żądań zgłaszanych w toku postępowania odwoławczego, które nie były przedmiotem zaskarżonej decyzji (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2012 r., II UK 275/11). Tym samym Sąd Okręgowy, jako sąd ubezpieczeń społecznych, rozpoznając odwołanie od decyzji ZUS z dnia 10 sierpnia 2016 r. był związany jej treścią; skoro więc organ rentowy na podstawie decyzji zaskarżonej dokonał ponownego przeliczenia emerytury, a odwołująca się z tym nie zgadza, to przedmiotem rozważań niniejszego sądu była weryfikacja dokonanej przez ZUS przeliczenia w kontekście zgłaszanych przez skarżącą zastrzeżeń. Co się zaś tyczy decyzji organu rentowego z 20 marca 2007 r.,

to w aktach rentowych brak informacji o tym, aby była ona w jakikolwiek sposób kwestionowana, w tym w zakresie obliczenia wysokości przyznanego odwołującej na jej podstawie świadczenia. Sąd nie miał więc możliwości weryfikacji tej decyzji pod kątem prawidłowości obliczenia wysokości emerytury odwołującej, gdyż jest ona prawomocna.

Należy podkreślić, że rozpoznając wniosek odwołującej o przeliczenie emerytury z 15 kwietnia 2016 r. organ rentowy ustalał wysokość przysługującej jej świadczenia emerytalnego m. in. w oparciu o przedłożone przez nią, nowe dokumenty, których wcześniej nie posiadał. W myśl art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy,

na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli

po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość. Z kolei zgodnie z art. 116 ust. 5 ustawy emerytalnej do wniosku w sprawie przyznania świadczeń powinny być dołączone dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości, określone w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Przepis ten, oprócz statuowania obowiązku przedkładania dowodów przez wnioskodawców na wykazanie prawa

do świadczeń oraz ich wysokości – a więc obciążający ciężarem dowodu osoby zainteresowane uzyskaniem świadczenia – zawiera również odesłanie

do przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia

11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011 r. nr 237 poz. 1412). Zgodnie zaś z § 21 ust. 1 i 2 oraz

§ 22 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia. Z kolei środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

1) legitymacja ubezpieczeniowa;

2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

W kontekście powyższego, już na marginesie rozważań Sąd zaznacza, że z analizy akt rentowych wynika, iż ZUS dysponował w tym czasie inną dokumentacją, w oparciu o którą ustalił inne właściwości czynników mających wpływ na wysokość emerytury odwołującej, takie jak okresy składkowe i nieskładkowe czy też wysokość wynagrodzenia uzyskanego przez odwołującą w danych okresach zatrudnienia. Druki Rp-7, które w sposób pełny obrazują informacje o zatrudnieniu, wynagrodzeniu, urlopach oraz innych kwestiach mogących potencjalnie mieć znaczenie dla ustalenia wysokości emerytury, odwołująca złożyła dopiero wraz z wnioskiem o ponowne przeliczenie emerytury.

Pełnomocnik odwołującej podnosił w pismach procesowych stanowisko, wskazując, że jego małżonka została przez ZUS oszukana na znaczną kwotę, przy czym twierdzeń tych nie sformułował w pismach procesowych w sposób pozwalający na uznanie ich zgłoszenie roszczenia. Niezależnie od powyższego Sąd Okręgowy wskazuje, że jeżeli odwołująca podtrzymuje stanowisko co do nieprawidłowego wyliczenia jej emerytury na podstawie decyzji z 20 marca 2007 r., to może dochodzić od ZUS osobnych roszczeń z tego tytułu.

Podsumowując powyższe rozważania Sąd Okręgowy przeprowadził postępowanie dowodowe na skutek którego ustalił, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych na mocy skarżonej decyzji z dnia 10 sierpnia 2016 r. w sposób prawidłowy i zgodny z przepisami ustalił ponownie wysokość emerytury H. J.. Obliczenia organu rentowego w ramach ponownego ustalenia wysokości emerytury były zgodne z przepisami i informacjami wynikającymi dostępnymi w aktach rentowych dowodami, co zostało potwierdzone w toku niniejszego postępowania przez biegłą sądową z zakresu rachunkowości.

Z kolei strona odwołująca nie przedstawiła żadnych okoliczności dających podstawy do przyjęcia, że w niniejszej sprawie doszło do nieprawidłowości zgłaszanych w treści odwołania.

Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy uznał skarżoną decyzję

za prawidłową, zaś odwołanie H. J. za niezasadne, w efekcie czego na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł o jego oddaleniu zgodnie z sentencją wyroku.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi odwołującej się wraz z pouczeniem.